

● Ιστορικές μνήμες
απ' το 1940

ΑΠΟ ΕΝΑ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

ΔΗΜ. Φ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

Από το απόθεμα ωραίων αναμνήσεων του φίλου Νίκου Ευταξία, εδημοσιεύθη εις το τελευταίο φύλλον της «Αρτηνής Ευθύνης» άρθρον υπό τον τίτλον «Η Καμαρούλα» που αναφέρεται εις έναν βομβαρδισμόν της πόλεώς μας. Θυμήθηκα και εγώ το γεγονός και δίδω περί αυτού μίαν σημείωσιν ως το περιγράφω στο ημερολόγιον μου της κατοχής. «25 Νοεμβρίου 1940 ώρα 3 μ.μ., μαζί με τον Δημήτριον Κονταξή εκαθήμεθα εις το εξοχικόν καφενεϊόν «Κρυστάλλης» του Λάμπρου Σακκά και επίναμεν καφέ. Αίφνης εσήμανε η καμπάνα του φρουρίου συναγερμόν και αμέσως εφάνηκαν άνωθεν του Γριμπόβου 2-3 μεγαθύρια μαύρα Ιταλικά βομβαρδιστικά αεροπλάνα εις χαμηλόν ύψος, τα οποία βραδυκίνητα και αγχομαχούντα με τρομακτικόν θόρυβον ίσως από το βάρος που έφεραν, ήρχοντο προς την θέσιν μας. Αμέσως επρέξασμεν και εισήλθομεν εις το καφενεϊόν εγώ δε έσκυφα κάτωθεν ενός τραπεζιού πιστεύων ότι θα ηδύνατο να με προστατεύση η μαρμάρινος πλάκα του. Τα αεροπλάνα όταν έφθασαν εις την περιοχόν της Μητροπόλεως ήρχισαν να εξαπολύουν εις τον αιγιαλόν τις βόμβες και εγάζωσαν αυτών μέχρι της θέσεως Μπούση. Από το καφενεϊόν «Κρυστάλλης» οι θέσεις που έπεσαν οι βόμβες δεν απείχαν πολλά μέτρα, υπολογίζω ότι έπεσαν ακριβώς κάτωθεν αυτού. Την ώραν εκείνη ο θόρυβος των αεροπλάνων, και οι κρότοι των εκρήξεων, έδιδαν την εικόνα του χαλασμού. Η γη έτρεμε και το κτίριον εσειέτο εκ θεμελίων, δεν μπορούσε δε να καταλάβεις εάν εστέκετο όρθιον ή κατέρρεε μαζί μας. Τέλος τα αεροπλάνα απεμακρύνθησαν εις την οδόν προς Κομπότι και εβγήκαμεν εις τον δρόμον συζητούντες με άλλους το γεγονός. Την ίδιαν στιγμήν επλησίασαν και οι Νικόλαος Πανής και Βασίλειος Κολιός που όταν αντελήφθησαν τα αεροπλάνα έτρεξαν όπισθεν του εικονοστασίου Αγίων Θεοδώρων δια να προφυλαχθούν. Όταν ήλθεν πολύ κοντα μας ο Ν. Πανής είδα εις την οριστεράν ωμοπλάτην του ένα βλήμα. Το πήρα, ήταν ανωμόλου σχήματος, μεγέθους δε σημεινού μεταλλικόν πενήνταδράχμου νομίσματος. Τον ηρώτησα εάν το αντελήφθη όταν εκάθησε στον ώμον του. Μου είπεν όχι. Ε' του είπα η επίσκεψη του ήτο φιλική και πάρ' το για ενθύμιον.

Ο απολαγισμός του βομβαρδισμού αυτού ήσαν τρεις τραυματίες εις την περιοχόν της σημερινής πλατείας «Καραϊσκάκης» που τότε ήτο αιγιαλός και εκ των κατοίκων της περιοχής. Των δύο εξ αυτών απεκόπη το ένα πόδι, ένας δε από αυτούς ήτο μια γυναίκα της οικογενείας Σάλλα, την οποίαν θυμάμαι μέχρι πρότινος να κυκλοφορεί στην πόλιν με μισοστόν. Το ίδιο βρόδου (όπως γράφει και ο Νικ. Ευταξίας) ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Ρώμης ανήγγειλε ότι «σήμερον εβομβαρδίσθη η Άρτα και η σιδηροδρομική γραμμή Πρεβέζης». Ήτο δε η γραμμή αυτή ένα πρόχειρον Ντεκουβιλ, που μετέφερε τα εφόδια από τον λιμένα εις παρακειμένην αποθήκην.